

Målsetting med kurset

- Gi en generell innføring i regnskap
- Gi en innføring i aktuelle inntekter, skatteplikt og MVA
- Gi en innføring i aktuelle kostnader og fradrag
- Gi praktiske tips
- Gi en innføring i ligningsoppgjøret; hva skal hvor

Hvorfor regnskap

- Plikt etter lov og regler
- Innsyn
- Kontroll
- Styringsverktøy
- Sammenligningsgrunnlag
- Skal gi brukeren informasjon om midler er forvaltet i tråd med organisasjonens formål

Ansvaret

- Styret har hovedansvaret for forvaltning, regnskap og økonomistyring.
- Dersom revisjonspliktig: Revisor har bla ansvar for å påse at regnskapet er i henhold til bestemmelser, herunder vurdere forutsetningen for videre drift.

Bokføringsplikt

- Alle enkeltpersonforetak er bokføringspliktige etter bokføringsloven dersom de:

- plikter å beregne merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven
- plikter å levere næringsoppgave etter ligningsloven

(Regnskap er mye mer enn summering av inntekter og kostnader...)

De viktige momentene

- Lov om bokføring (bokføringsloven) av 19.11.2004
- Forskrift om bokføring (01.12.2004)

- Ligningsloven
- Merverdiavgiftsloven
- Skatteloven

Bokføringslovens innhold

- Hvem som er bokføringspliktig
- Pliktig regnskapsrapportering
- Grunnleggende bokføringsprinsipper
- Spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering
- Regnskapssystem
- Bokføring og ajourhold
- Bokføringsvaluta
- Retting av bokførte opplysninger
- Dokumentasjon av bokførte opplysninger

Bokføringslovens innhold

- Dokumentasjon av balansen
- Krav til språk
- Oppbevaring
- Bistand og informasjon til kontrollmyndighet
- Straff
- Forskriftshjemmel
- Ikrafttredelse
- Endringer i andre lover

Noen offentlige og øvrige krav

- Brønnøysund-registrering
- Skatt på inntekt og formue
- Arbeidsgiveransvar
 - Arbeidsgiveravgift
 - Forskuddstrekk
- Merverdiavgift
- Revisjonsplikt

Praktbygg 2013

Brønnøysund

- 4625 innbyggere / minst 1mrd papirer
- Brønnøy kommune, Nordland
- 560 ansatte

- **Foretaksregisteret**

- Næringsvirksomhet

- **Enhetsregisteret**

- Stiftelser, foreninger mfl (pr 31.12.11: 424.779 foretak, hvorav 219.977 A/S)

+løserregisteret, regnskapsregisteret, oppgaveregisteret, konkursregisteret og ektepaksregisteret. + "Gebysentralen"

Hva er et selskap?

- **Et verktøy for innretning av virksomhet**
- Trenger man et selskap for å drive virksomhet?

Ringnes-dommen:

"Det sentrale i virksomhetsbegrepet (...) er at virksomheten objektivt sett må være egnet til å gi overskudd, om ikke i det år ligningen gjelder, så i alle fall på noe lengre sikt. Det er ikke tilstrekkelig at driften isolert sett gir inntekter, hvis de utgifter som pådras ved den aktiviteten som utøves, overstiger inntektene"

Viktig valg!

- Det valget man gjør vil senere få betydning i forhold til ansvar, risiko, skatt, rettigheter og plikter – ikke minst hvilken mulighet man har til å disponere over foretakets eiendeler..

Alternativer:

- Enkeltpersonforetak (EPF)
- Deltakerlignede selskaper (DLS) (ANS og DA)
- Samvirkeforetak (SA) (tidligere BA)
- Aksjeselskap (AS)
- Allmennaksjeselskap (ASA)
- Norsk Registrert Utenlandsk foretak (NUF)
- Lag, forening og annen innretning
- Stiftelse
- Kommandittselskap (KS)
- Andre organisasjonsformer

Enkeltpersonforetak (EPF):

- Gratis å registrere i Brønnøysund-registrene (men ikke store..)
- Én ansvarlig for virksomheten / én eier
- Fullt økonomisk ansvarlig!
- Ikke skille mellom privat og selskapsrettslig ansvar
- Må være myndig, men ikke bosatt i Norge (men må ha adr. her)
- Nettooverskudd er skattepliktig, uavhengig av 'uttak'
- Nettounderskudd er fradragsberettiget
- Ingen særskilt 'Lov om enkeltpersonforetak'

Aksjeselskap (AS):

- Koster å registrere i Brønnøysund-registrene (kr 5.666,-)
- Én eller flere eiere (aksjonærer)
- Ikke personlig ansvar
- Plikt å opprette vedtekter, styre og daglig leder (DL kan velges bort)
- Krav til minimumskapital (pt kr 30.000)
- Krav til revisjon, men ikke for "mindre foretak"
- Eget skattesubjekt
- Regulert i Aksjeloven av 13.06.1997

Aksjeselskap – nye regler

- Aksjekapitalkrav: kr 30 000 (før 100 000 + stiftelsesomkostninger)
- Frivillig revisjon dersom:
 - Omsetning lavere enn kr 5 000 000
 - Balansesum mindre enn kr 20 000 000
 - Gjennomsnittlig antall ansatte ikke overstiger 10 årsverk
- I praksis er det generalforsamlingen som gir styret fullmakt til å velge bort revisjon

Kort om NUF..

- Mange useriøse aktører som prøver å selge ”NUF” som foretaksform til dem som driver enkeltpersonforetak
- Andel redusert etter at aksjekapitalkravet ble senket, men fortsatt noen igjen..

Næringsdrivende vs. Lønsmottaker

- Ansvar for innbetaling av skatt
- Risiko
- Hva skjer ved sykdom?
- Arbeidsledighet

Skattegrunnlaget

Hva beregnes det skatt av?

- **Inntekt**
- **Personinntekt**
- **Alminnelig inntekt**
- **Formue**

Skille mellom **reelle verdier** (eks penger på bok) og **ligningsmessige verdier** som for eksempel fast eiendom, aksjer, bil, kunst etc.

Skatt i Norge (2013 satser)

- Skatt på alminnelig inntekt (28%)
- Toppskatt (9% fra 509.600 og 12% fra 823.300)
- Trygdeavgift (7,8% på lønn og 11% på næringsinntekt)
- Formuesskatt (1,1% fra 870.000)

+ andre skatter og avgifter..

”Litt” om skatt

- Forhåndsutfyllt selvangivelse for næringsdrivende (men ikke stilltiende samtykke..)
- Minstegrense for vedleggsplikt på 50.000
- Nye regler for klagefrist. Nå seks uker etter mottatt skatteoppgjør
- Nye regler for beregning av forsinkelsesavgift og tilleggsskatt

Forsinkelsesavgift og tilleggsskatt

Forsinkelsesavgift

- Ilegges dersom selvangivelsen er levert etter utløp av siste frist for innlevering (31.mai), men før skatteoppgjøret er sendt ut til skattyter. Forsinkelsesavgiften beregnes av samlet formue og inntekt ved ligningen. Avgiften er fra 1 promille til 2 % av samlet inntekt og formue, alt etter lengde på forsinkelsen.

Tilleggsskatt

- Ilegges dersom selvangivelsen ikke er levert når skatteoppgjøret sendes ut (eller at det er gitt gale eller utilstrekkelige opplysninger). Tilleggsskatten utgjør 30 % av den skatten som er eller kunne vært unndratt, jf Ligningsloven § 10-4 nr. 1. Foreligger det forsett eller grov uaktsomhet, kan det i tillegg fastsettes skjerpet tilleggsskatt på 15 eller 30 %

Aktuelle frister

- Selvangivelse for lønnsinntakere - 30.04.2013
- Selvangivelse for næringsdrivende (elektronisk innlevering) - 31.05.2013*
- Frist for betaling av tilleggsforskuddsskatt: 31.05.2013
- Pliktige vedlegg til selvangivelsen:
 - Næringsoppgave 1 (RF-1175) – eller næringsoppgave for billedkunstnere (RF-1242)
 - Skjema for beregning av personinntekt (RF-1124)

*RF-1114 Næringsdrivendes søknad om utsatt frist for levering av selvangivelsen for inntektsåret 2012

Kort om skatt for næringsdrivende

- Innehavere av enkeltpersonforetak og deltakere i DA/ANS ol er forskuddsskatteyttere, hvilket innebærer at skatten skal betales på forskudd. Disse forskuddene er fordelt på 4 terminer i løpet av et år.
- Forskuddsskatten beregnes på skattekortet og består av antatt næringsinntekt for det aktuelle året. Kan endres!
- Det er Likningskontoret som fastsetter skattekortet, og Kemneren som innkrever skatten. Er nå til en viss grad samordnet i "Skatt Vest", "Skatt Øst" etc

- NB! Dersom man ikke betaler første termin i tide, forfaller samtlige terminer til betaling!

Inntekter

- Skattepliktig inntekt
- Inntekter fra utland, artistskatt ol.
- NB: Trekkfrie stipend er skattepliktige!
- Utbetalinger u. grensen for oppgaveplikt..
- Ikke skattepliktig inntekt (!)

Skattefrie inntekter

Skatteloven § 5-15

- Kunstnerlønn bevilget av Stortinget
- Kultur- og ærespriser utdelt av stat, fylkeskommune eller kommune
- Vitenskapelig hedersgave og belønning utdelt gjennom universitet, høyskole, vitenskapelig fond og lignende

Skatteloven § 5-50

- Som skattepliktig inntekt anses tilfeldige gevinster, herunder gevinst ved konkurranse, spill, lotteri og lignende når verdien overstiger 10.000 kroner, og tilfeldig gevinst ved funn av malm og mineraler m.v.
- Foruten utbetaling fra Norsk Tipping AS, totalisatorspill-loven, utlodning med mer.
- Ei heller formuesforøkelse ved arv eller gave

Fellesnevner: Tilfeldige inntekter. Ingen selvstendig mulighet til å påvirke inntekten.

Opptjeningsprinsippet

Inntekt skal resultatføres når den er opptjent.

To kriterier legges til grunn:

- 1) Det er stor sannsynlighet for at inntekten blir til en innbetaling.
- 2) Varen eller tjenesten som ligger til grunn for inntekten er levert.

(Samme gjelder for kostnader)

Fradrag - hovedregel

- **Skattelovens § 6-1:**

”(1) Det gis fradrag for kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt.”

”Bestemmelser som presiserer, utvider eller innskrenker fradragsretten for kostnader som nevnt i forrige punktum er gitt i §§ 6-10 til 6-32.

(2) Det gis ikke fradrag for private kostnader for skatteyteren selv eller dennes familie, herunder kostnader til bolig, mat og underhold.”

Dokumentasjonskrav

- Kvitteing er ikke nok!
- Kostnaden må knyttes til næringsvirksomhet
- Reiseregninger/representasjonskostnader
- Før på kvitteingen: hvem, hva, hvor, hvorfor, når osv. + vurdere post i regnskapet/ligningsskjema

Fradrag - innleide tjenester

- Innleie av andre (teknikk, produksjon etc)
- Materialkostnader
- Agent og provisjonskostnader
- Annet management
- Juridisk og økonomisk bistand

Fradrag - utstyr ol

- Data- og produksjonsutstyr, programvare
- Forbruksmateriell
- Utstyr med varig verdi (innkjøp < 15.000,-)
- Rekvisita
- Andre driftsmidler (bil ol.)
- Klær?

Saldogrupper

Avskrivningssatser 2013

Saldogruppe a (kontormaskiner o.l.)	30 %
Saldogruppe b (ervertet forretningsverdi)	20 %
Saldogruppe c (vogntog, lastebiler, busser, varebiler mv.)	20 %
Saldogruppe d (personbiler, maskiner og inventar mv.)	20 %
Saldogruppe e (skip, fartøyer, rigger mv.)	14 %
Saldogruppe f (fly, helikopter)	12 %
Saldogruppe g (anlegg for overføring og distribusjon av el. kraft og elektroteknisk utrustning i kraftforetak)	5 %
Saldogruppe h (bygg og anlegg, hoteller mv.) ¹⁾	4 (6/10)%
Saldogruppe i (forretningsbygg)	2 %
Saldogruppe j (tekniske installasjoner i forretningsbygg og andre næringsbygg)	10 %

1) Bygninger med en enkel konstruksjon og som antas å ha en kommersiell levealder under 20 år, kan avskrives med 8 pst.

Kurs for GramArt/MØST
PwC

29. april 2013
Slide 33

Fradrag - faglig/inspirasjon/annet

- Fagmagasiner/Aviser
- Konserter, adgangspass etc
- CD/DVD ol
- NrK Lisens
- Sminke/frisør

Kurs for GramArt/MØST
PwC

29. april 2013
Slide 34

Fradrag - kommunikasjon

- Telefon/Bredbånd/IP
- Porto/frakt ol
- Nettsider
- Reklameutgifter

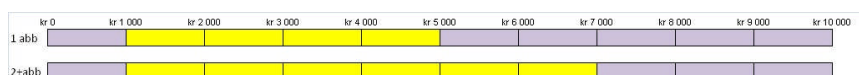
Kurs for GramArt/MØST
PwC

29. april 2013
Slide 35

Praktisk eksempel – telefon

Sjablongregelen for fri telefon innebærer at for ett abonnement skal man skattlegges i intervallet mellom kr 1.000 og 5.000 (maksimalt 4.000).

For to eller flere, økes dette til intervallet mellom kr 1.000 og 7.000 (altså maksimalt 6.000 (4.000 + 2.000)).

Kurs for GramArt/MØST
PwC

29. april 2013
Slide 36

Fradrag - reiseutgifter

- Lokal transport
- Bruk av egen bil i næringsvirksomhet
- Lengre reiser
- Andre reisekostnader (kost, losji, transport mm)
- NB! Diett etter regning
- Studiereiser

Fradrag - representasjon/møte

- Møtevirksomhet
- Representasjon
- Gaver

Fradrag - annet

- Kontorutgifter
- Forsikringer
- Kontingenter
- Overtidsmat
- Utdanning/kurs
- Trening
- Sykdom og behandling

Fradrag – sykeforsikring NAV

- Alle næringsdrivende bør tegne sykepengeforsikring på Trygdekontoret (NAV)!

Priser er som følger:

- 65% etter 16 sykedager = gratis
- 65% etter første sykedag = 1,8% av årsinntekt
- 100% etter 16 sykedager = 2,7% av årsinntekt
- 100% etter første sykedag = 10,0% av årsinntekt

Merverdiavgift

Merverdiavgift er en avgift til staten som skal beregnes ved omsetning, uttak og innførsel av varer og tjenester.

Avgiftspliktig (8, 15 eller 25%)	Avgiftsfritt (0%)	Utenfor avgiftsområdet
Innenfor avgiftsområdet		

Merverdiavgift

Merverdiavgiftslovens § 3-7:

*(2) Omsetning og formidling av tjenester i form av kunstnerisk **framføring** av åndsverk er unntatt fra loven. Unntaket omfatter også tjenester som er integrert og nødvendig del av framføringen.*

Herunder lyd, lys – samt bygging av scene.

Merverdiavgift

Merverdiavgiftslovens § 8-2:

Forholdsmessig fordeling av mva for fellesanskaffelser

Kort om budsjettbegreper

- **Driftsbudsjett** viser hvordan man ser for seg driften i en gitt periode (inntekter minus kostnader)
- **Likviditetsbudsjett** viser hvordan kontantstrømmen er i en gitt periode (inn- og utbetalinger)
- **Investeringsbudsjett** viser hvordan man ser for seg kommende periodes investeringer
- **Finansieringsbudsjett** viser hvordan man eventuelt skal finansiere en kostnad eller investering (egenkapital, lån, tilskudd etc)

Rutiner – tips til næringsdrivende

- Skaff en perm, A4-ark og stiftemaskin
- Bruk perm, ark og stiftemaskin
- Unngå skippertak – arkiver fortløpende
- Bruk reiseregning
- Hvem, Hva, Hvor

Selvangivelse for næringsdrivende

Gjennomgang av mini-case:

- Lydtekniker Kjell Olsen

Litt om Kjell:

Kjell Olsen er en ivrig type som fikk et lite gjennombrudd som tekniker i 2012. Han har diverse inntekter og utgifter som vist på kommende sider. Noen av kostnadene er fradragsberettigede, andre er ikke, noen utgifter skal avskrives og andre tilbakeføres.

Praktisk case/gjennomgang

Inntekter:

Nr	Beskrivelse	Beløp
1	Inntekter fra tekniske tjenester ifbm konsertavvikling	120 000
2	Annen teknisk bistand	60 000
3	Tono, ihht Lønns- og Trekkoppgave	20 000
4	Prosjekttilskudd fra Norsk Kulturråd	50 000
Sum		250 000

Praktisk case/gjennomgang

Utgifter:

Nr	Beskrivelse	Beløp
4	Annonse i magasin for sine tjenester	600
5	Bredbånd på kontoret	3 000
6	Bredbånd på hjemmekontoret	4 000
7	Bruk av privat bil i næring (iht kjørebok 1102,5 km x 3,90)	4 300
8	Buss til og fra konserter ifm oppdrag	750
9	En liten lyd/lys-rigg som er kjøpt inn ny	42 500
10	Gammelt lyd/lys innkjøpt før oppstart av selskap	7 500
11	En Laptop til kontorbruk, bla oppdatering av nettside og regnskap	5 500
12	Hotell Bergen ifm oppdrag	1 500
13	Kjemperegning med brennevin fra restaurant ifbm kontraktssignering	3 900
14	Restaurant med designer for å diskutere kontrakt	600
15	Leiebil som koster kr 1200 pr helg (utelukkende brukt ifbm oppdrag/t)	8 000
16	Innleie av underleverandører	26 000
17	Middag med band på reise	1 200
18	Mobiletelefonutgifter, samlede	18 000
19	Porto på søknader til kulturrådet	100
20	Regnskapstjenester	3 500
21	Reise til Bergen iht reiseregning	1 350
22	Leie av lager	10 000
Sum		142 300

Praktisk case/gjennomgang

Oppsummering

Samlede inntekter:	250 000
- Sum kostnader:	142 300
= "Overskudd" før skattemessige vurderinger	107 700

Skattemessige vurderinger

Nr	Beskrivelse	Beløp
23	Tilbakeført privat andel av kommunikasjonsmidler (mer enn to)	6 000
24	Frdrag for hjemmekontor ihht regler	-1 600
25	Tilbakeført investeringer som må avskrives over flere år	42 500
26	Avskrivninger (20% saldogruppe D)	-8 500
28	Tilbakeført representasjon uten fradrag i pkt 13	3 900
Sum effekt av skattemessige vurderinger:		42 300
+ "Overskudd" før skattemessige vurderinger:		107 700
= Skattemessig overskudd for året		150 000

Næringsoppgaven blir da

[Kjell Olsen Næringsoppgave 2012.pdf](#)

Nyttige linker

- www.pwc.no (fagstoff skatt, avgift mm)
- www.skatteetaten.no (mer info om skatt og mva)
- www.brreg.no (brønnøysund-registrene)
- www.regnskapsstiftelsen.no (utarbeider og utgir standarder)
- www.altinn.no (portal for innlevering av offentlige skjema)
- www.narf.no (autoriserede regnskapsførers forening, masse info!)
- www.skatt.no (Skattebetalerforeningen)